

Yürüyüşünü Görelim!

Aşık Mülki

Mülkî, kaymakam olarak görev yaptığı dönemde birçok vali ile çalışmış, onların karşılama ve uğurlamalarında bulunmuştur. Kimi geldi diye gerçekten çok sevinmiş, umutlanmış, kimi gitti diye nerdeyse sevincinden göbek atmıştır.

Bazı valilerin ilk göreve başladıklarında yaptıkları ve ilk hafta sonunda unuttukları konuşmalar, verdikleri sözler hep canını sıkıştır. Bir türlü anlayamamıştır bu “peşin çek vermeleri”, kendilerini bağlayıcı açıklamaları. Kim bilir, belki yılların tecrübesi ile gelen valiler herkesten daha iyi biliyorlardır halkın balık hafızalı olduğunu. Belki “tecrübeyle sabittir.”

Onun için, basın, kamu görevlilerinin ve halkın önünde her türlü umut verici, sevindirici-sevdirici taahhütleri rahatça verirler. Basın zaten vali gelmeden önce hazırlamış olduğu -veya önceki valiler için yazıp bir kenarda “nasıl olsa bir-iki yıl içinde yeniden lazım olacak” diye beklettikleri- yeni valinin ilk göreve başlayışı ve verdiği “gazlara” ait haberi yayınlar. Bu haber üzerine, bir günde eski valilerin beceriksizlikleri,

iş bilmezlikleri ve o il için ne kadar israfa sebep oldukları, ne kadar yük oldukları halk tarafından anlaşılır.

Yine böyle bir “vali nöbet değişimi” sonrasında, yeni gelen vali, Mülkî de dahil olmak üzere kaymakamları toplamış, yapacaklarını, işleri nasıl hızlandıracaklarını, nasıl birkaç gün içinde İl’i dönüştüreceklerini, altyapı, üst yapı, sanat yapısı bakımlarından sorunları nasıl “şıppadanak” çözeceklerini, kaymakamların her taleplerine nasıl yetişeceğini, vatanı, milleti, Sakarya’yı anlatıyordu.

Kaymakamlar da neye uğradıklarını şaşırılmış, hepsinin başı tasdik manasında mütemadiyen inip kalkıyor, yeni valinin konuşmalarını dinledikçe eski valiye dış biliyorlardı. Nasıl da o kadar zamanı boşa geçirmişlerdi, sırf o valinin adalet, hak, hukuk kaygıları yüzünden, mevzuata uyacağız diye nasıl da her şeyi tam yapmaya çalışmışlardı.

Oysa yeni vali “mevzuat bizi takip edecek” diyordu. “Mevzuatı önümüze değil arkamıza koyacağız.” diyordu. Bu nasıl olacaktı, tam bilmiyorlardı ama yeni vali demek ki kudretli biriydi. Gerekirse “mevzuat

hazretlerini” de değiştirebilirdi. Öyle güzel ve inandırıcı, içten anlatıyordu ki Vali Bey inanmamak mümkün değildi.

Olay o hale gelmişti ki, Vali konuşuyor, kaymakamlar onun anlattıkları ile yerlerinde duramaz hale gelmiş kıpır kıpır kırıdanıyorlardı koltuklarında. Aynı ritimle hareket eden kafalar, profilden bakınca zikir çeken topluluklara benziyordu. Vali Bey bu manzaraya bayılmış tempo veriyordu: “Hay!”.

Yalnız, her şey güzeldi de, o son sıralarda duran bir “kafa” genelde sabit duruyor, zikre katılmıyordu. Vali ne kadar görmek istemese de gözü arada o kazık gibi dik duran kafaya takılıyordu. Bir yandan gazı kesmeden konuşurken bir yandan da neden o kafanın sabit kaldığını düşünüyordu için için. Aaa!!! Tabi ya! O kaymakamın boynunda sorun vardı. Elbette! Çünkü nedense, rahat makam koltukları ve makam arabalarına rağmen vali veya kaymakamlar genelde boyun fıtığı olurlardı.

Bu halleriyle de birçok insanı fıtık ederlerdi. Bu da onlardan biriydi

demek ki! Ayıp olmasın diye de bu ilk toplantıya boyunlukla gelmemişti. Kibar adamdı doğrusu o kaymakam. Vali Bey bu arada anlattıkça anlatıyordu. Kendi gazına kendisi de kapılmış, verdiği emisyon artık standartların kat kat üstüne çıkmış, iş bitirme hızı duble yollar için yeni belirlenen hız limitinin üstüne çıkmıştı. Allah'tan henüz bu hızı ölçecek "mobese" sistemi getirilmemişti.

Kaymakamlar tasdik üzerine tasdik ediyorlar, mühürlerini yanlarında getirmediikleri için ancak başları ve bakışları ile bunu yapıyorlardı. Kimisi cezbeye tutulmuş, orada zikirlerdeki gibi "Allah!" diye bağıramadığı için "Bravo! Helal! Yaşsal diyordu. Diğerleri biraz daha sakin "Haklısınız Sayın Valim! Yaparsınız Sayın Valim!" gibi ara gazları ile gidiyorlardı. Bu sondaki arkadaş bu tür sesler de çıkarmıyordu. Acaba boğazında, sesinde de mi sorun vardı? Pek de genç görünüyordu aslında. Sağlıklı gibiydi de!

Yine de vali bey merakını gidermek için o sondaki kaymakama durumunu sordu. "Kaymakam bey siz yorumlara pek katılmıyorsunuz. Fikir beyan etmiyorsunuz. Sağlığınızla ilgili bir durum mu var? Tepki vermiyorsunuz konuşmalara..."

Mülkî, boyun fıtığı olmadığını gösteren bir hareketle kafasını çevirdi ve Vali Bey'e baktı. Konuşmaya başladı. Sesi de iyi çıkıyordu. Vali Bey şaşırmıştı.

Mülkî anlatmaya başladı:

"Sayın Valim, ben halk edebiyatını ve o çarıklı erkânın bizi eşekten düşmüşe döndüren hikâyelerini, hazır cevaplarını çok severim. Her fırsatta da bunları cümle içinde kullanırım. Arkadaşlarım bu yüzden bana "Âşık Mülkî" lakabını yakıştırmışlardır. Sizi dinlerken de böyle bir olayı hatırladım. Müsaadenizle onu arz etmek isterim.

Günlerden bir gün, şehirlî olduğu her halinden belli olan birisi, artık hangi sebeple olduğu kendince malum olan bir konudan dolayı ücra bir köye doğru yola çıkmış. Kendisine kabaca tarif edilen yöne doğru yaya olarak yol almaya başlamış. Şimdiki gibi araba nerde o zamanlar.

Gün artık öğleden sonra olmuş, yolcu da yorulmaya başlamış. Derken yol üzerinde tek başına duran bir ev görünmüş. Eve yaklaşıncaya, evin kapısında yaşlıca bir adamın oturduğunu, düşünceli düşünceli uzaklara baktığını görmüş. Selam vererek yanına varmış adamın: "Amca filan köye ne kadar sürede ulaşırım?" diye sormuş. Yaşlı adam oralı olmadan, düşünceli halini bozmadan oturmaya devam etmiş.

Bizimki sorusunu tekrarlamış. Yaşlı adam yine cevap vermemiş. Sadece bakınmakla yetinmiş. Yolcu, biraz da kızgın bir sesle, kendi kendine konuşarak, kendisine daha önce

tarif edilen yöne doğru yürümeye başlamış.

On-on beş adım attıktan sonra, arkadan yaşlı adamın sesi duyulmuş: "İki saatte varırsın o köye!" Yolcu şaşkınlıkla geri dönerek yaşlı adama yaklaşmış. "Size iki defa sordum, yanınıza gelerek. Bana neden cevap vermediniz de, şimdi arkamdan öyle bağırdınız?" demiş. Yaşlı adam, güneşten yanık yüzünü yolcuya döndürerek "Senin soruna doğru cevap vermem için önce yürüyüşünü görmem lazımdı. Onun için, yalan söylemiş olmamak için, sonra bana kızmaman için ilk sorduğunda soruna cevap vermedim. Ta ki yürüyüşünü, hızını görünce cevap verdim. Evet, iki saatte varırsın o köye" demiş."

Mülkî bunu anlattıktan sonra Vali Bey'e baktı. Vali Bey de ona bakıyordu. Vali Bey biraz önceki yüksek hızlı ve gazlı konuşmanın etkisinden tam kurtulamamış olmanın verdiği sarhoşluk benzeri bir duyguyla kaymakam beyin de kendisinin düşüncelerine nasıl katkı yapacağını, hangi kelimelerle öveceğini beklediğinden, Mülkî'nin ne demek istediğini tam yorumlayamamıştı. Sorma ihtiyacı hissetti: "Yani?"

Mülki, hikâyenin yarattığı etkiden emin cevapladı soruyu: "Yürüyüşünüzü görmemiz lazım Sayın Valim!"

